

Raný novověk online. Jak a proč učit o 16.–18. století?

15. 10. 2021

Nejen uplynulý rok prokázal, že kvalitní výuka dějepisu závisí v prvé řadě na profesionálních učitelích – takových, kteří jsou kromě svých zkušeností a času ochotni nabídnout neutuchající zápal, vůli improvizovat, jakož i schopnost učit se neustále novým situacím, trénovat spolupráci a nebát se požádat o radu. Mnozí naráželi jak na limity svých časových možností, tak především na nedostatek know-how. Hledali, na koho se obrátit, či rychle potřebovali pomocnou ruku. A nejednou si u různých témat nevěděli rady. Nepřekvapí, že zatímco ke středověkým a zejména moderním dějinám lze nalézt dostatek potřebného výukového materiálu (weby Člověka v tísni, moderni-dejiny.cz), pro „mezičasi“ 16. až 18. století tomu tak není.

Proto bychom vás rádi pozvali na seminář sdílení rad a otázek spjatých primárně s online výukou raného novověku. Mělo by se jednat o setkání lidí s učitelskou praxí, historiků a didaktiků. Seminář se bude konat v pátek 15. října 2021 od 10:00 zhruba do 15:00 v budově Historického ústavu Akademie věd ČR v Praze na Proseku (Prosecká 809/76, Praha 9, Velká zasedací místnost).

V čem může být historik užitečný učitel? V čem didaktik historikovi? A v čem učitel didaktikovi?

To jsou jen některé z celé řady otázek, na něž bychom během našeho semináře rádi přinesli možné odpovědi. Přestože se zvládání výzev v současné výuce nepochybně týká všech oborů, náš seminář bude zaměřen na výuku témat dějin 16. až 18. století (českých i světových).

Proč právě jim? Domníváme se totiž, že ačkoliv dějiny 20. století byly ve výuce dlouho podceňovány, představují dnes ukázkový příklad atraktivní vzdělávací oblasti, u níž mají učitelé i žáci – i díky široké škále metod a dostupných materiálů – poměrně jasnou představu o smysluplnosti svého studia. Na našem semináři budeme proto cílit zejména na pojetí a smysl výuky těch historických témat, jež nemají jednoznačný přesah do dnešní společnosti, a na něž tak řada žáků může reagovat těžko zodpověditelnou otázkou: „A k čemu mi to bude, když se to stalo tak dávno?“

Seminář bude koncipován jako otevřené setkání učitelů, historiků a didaktiků, kteří budou mít během jednodenního workshopu chuť nastartovat nový projekt. Ten bude svým zaměřením cílit právě na rozvoj spolupráce mezi pedagogickou a vědeckou veřejností a zároveň i na vytváření nových dějepisných učebních materiálů a online platforem zaměřených na tematiku dějin od začátku 16. do konce 18. století s možností dalšího rozšíření směrem do 19. století, popř. do středověku.

Na jakých principech bude náš seminář postaven?

1) Princip otevřené a rovné participace.

Vzhledem k tomu, že bychom rádi zjistili, se kterými akutními problémy se učitelé, historici i didaktici ve výuce potýkají, budou účastníci semináře nejen posluchači, ale i jeho aktivními spoluvůrci.

2) Princip kreativity a inovativnosti.

Setkání by mělo iniciovat zformování autorského týmu, který by začal realizovat tvorbu digitálních vzdělávacích materiálů a v dlouhodobějším horizontu připravil prostředí pro vznik online platformy umožňující sdílení pramenů a pracovních listů s tematikou dějin raného novověku.

3) Princip atraktivity a popularizace.

Chceme přispět k posílení žákovské motivace ke studiu starších dějin prostřednictvím atraktivních metod i témat. Rádi bychom proto prosazovali přesvědčení, že smysl zkoumání historie nespočívá jen v zájmu o otázky nedávné minulosti, neboť chce-li člověk porozumět člověku a společnosti v jejich celistvosti, potřebuje získat cit pro specifika různých historických epoch i pro způsoby, jimiž lze tyto epochy zkoumat.

4) Princip multidisciplinarity a autenticity.

Prostřednictvím setkání bychom rádi propojili různé profese spjaté s výukou historie a podnítili trend mezioborové spolupráce. Díky této spolupráci by zájem o minulost neměl být pro žáky pouze otázkou toho, „co se stalo“, ale průsečíkem různých humanitních předmětů (literatury, společenských věd, dějepisu, zeměpisu, estetických výchov), aniž by se však v tomto kombinování přístupů zároveň ztrácela svébytnost dějepisu jako neopstradatelného moderního předmětu.

Místo konání – jak k nám?

Historický ústav AV ČR se nachází na Proseku (ulice Prosecká 809/76) a sídlí ve dvoupatrové budově červené barvy (viz obrázek). Jako nejjednodušší dopravní spojení doporučujeme dojet trasou metra C (červená) na stanici Prosek, odkud je ústav vzdálen přibližně 10 minut pěší chůzí (viz přiložená mapka), případně lze ze stanice metra Prosek dojet jednu zastávku přímo k ústavu autobusovými linkami 136, 140, 195 (zastávka Nový Prosek).

Jako výrazný orientační bod v okolí lze využít velké nákupní centrum OBI, které se nachází několik desítek metrů vlevo od vchodu do budovy Historického ústavu.

Své přihlášky posílejte do 21. září 2021 na e-mailovou adresu: kvetina@hiu.cas.cz

Těšíme se na Vaši účast!

Jan Květina

Jiří Hrbek

Jiří M. Havlík

HISTORICKÝ ÚSTAV

Akademie věd České republiky